

Vi skåler med vores venner
 Copyright © 2002 by Jari Kickbusch og
 CDR-Forlag
 Montanagade 29 E, DK-8000 Århus C
 www.forlagene.dk / cdr@forlagene.dk
 Omslag og fotos: Ulla Rose Andersen
 Tryk: Nørhaven A/S
 Bind: Bogbinderiet Centrum
 ISBN 87-7841-319-2

Ekspedition:
 Boghandlen eller direkte hos
 CDR-Forlag:
 Tlf. 8612 3078
 Fax 8619 9566
 mail cdr@forlagene.dk

Denne bog er dedikeret til drengene i slænget,
 som jeg har haft mange feder tider med – både
 med og uden alkohol.

Derudover vil jeg gerne takke følgende uden
 hvem denne bog ikke ville have været mulig:
 De anonyme interviewede, Steen Bach, Mikael
 Rosenkilde, Dorte Skaarenborg, Rikke Jensen.
 Michele Tiozzo, Mogens Korsholm, AA, Århus
 Politi, Christina Englund, Annette Kickbusch,
 Marianne Linneberg Rasmussen og CDR-Forlag.

Indhold

Jeg vil aldrig være fuld	7
Om bogen	11
1 Dina	13
2 Danskernes druk	22
3 Andreas	26
4 Én aften i byen – og 14 dage i fængsel	33
5 Mette	47
6 Styr din brandert	55
7 Mads	65
8 Så meget kan du drikke	72
9 Dennis	83
10 Alarmklokkerne ringede ikke	88

11 Lisa	101
12 Jeg stoler på mine børn	105
13 Moarmar	111
14 Den dårlige rekord – om alkoholforbruget i Europa	121
15 Find ud af mere	126

Forord

Jeg vil aldrig være fuld!

Kære læser!

Da jeg var barn, hadede jeg fulde folk. Faktisk hadede jeg dem så meget, at jeg i mange år sagde, at jeg aldrig ville drikke alkohol. Fulde folk bliver klodsede og vælter ting – og måske falder de også selv, fordi de har fået så meget at drikke, at de ikke kan holde balancen. De siger underlige ting, som de ellers ikke ville have sagt. De griner eller græder mere end normalt, og deres ånde lugter værre end sure sokker. Jeg kunne virkelig ikke se det fede i at være fuld, og det fortalte jeg tit de voksne. Når de voksne så sagde: *Bare vent og se, du bliver nok klogere*, kunne jeg til nød gå med til at sige, at jeg måske ville tage et enkelt glas vin til maden ved festlige lejligheder, når jeg blev voksen. Jeg svor, at ligegyldigt hvor meget nogen lokkede mig, ville jeg stritte imod af alle kræfter og lade være med at drikke mig fuld.

I dag er jeg 26 år. Jeg har det godt, og mange af mine barndomsdrømme er gået i opfyldelse. Jeg må dog se i øjnene, at jeg har prøvet at drikke

mere end bare et enkelt glas vin til maden ved festlige lejligheder. Jeg har væltet ting og er også selv faldet, fordi jeg har fået for meget at drikke. Jeg har sagt underlige ting, som jeg ellers aldrig ville have sagt. Jeg har grinet og grædt på tidspunkter, hvor jeg ellers ikke ville have gjort det, og min ånde har med garanti lugtet værre end mine sureste fodboldsokker. Hvad gik der galt – eller gik der overhovedet noget galt?

Langt de fleste børn oplever på et eller andet tidspunkt fulde voksne. Det kan være til en familiefest, hvor man har fået lov til at være længe oppe. Det kan være, at man ser en fuld

mand på gaden, eller måske kender man én, der drikker mange øl. Nogle børn synes, at det er sjovt, når voksne mennesker bærer sig klodset ad efter et par øl for meget, og andre bliver bekymrede eller ligefrem bange. Da jeg var barn, syntes jeg nogle gange, det var sjovt, men hvis jeg skal være helt ærlig, blev jeg nok mest bekymret og bange. Derfor sagde jeg, at jeg aldrig ville være fuld. Det er der mange børn, der har sagt, men alligevel er det kun de færreste, der ikke på et eller andet tidspunkt i deres ungdom eller voksenliv prøver at være fulde. I hvert fald kommer alle på et eller andet tidspunkt til at møde et beruset menneske.

Alkohol har forårsaget mange dødsfald og gjort mange mennesker ulykkelige. Fx bliver der hvert år slået mennesker ihjel, fordi de bliver ramt af en beruset bilist. Men alkohol har også skabt mindst lige så mange glæder. Mange par finder fx sammen, når de er til fest og er fulde. Man kan sige, at alkohol både er godt og skidt. Denne bog skal gøre dig bedre rustet til at undgå farerne og nyde glæderne ved alkohol.

Kærlig hilsen

Jari Kickbusch

Om bogen

Vi skåler med vores venner handler om unge og alkohol. Den kan bruges som oplysningsmateriale i skolerne, men den kan også bare læses for sjov. Før du går i gang med at læse, skal du dog vide følgende:

Der er i alt syv noveller i bogen, og de hænger sammen. De starter alle sammen mandag morgen i den samme mellemstore provinsby. Hovedpersonerne er fire drenge og tre piger, der har kendt hinanden hele livet. De er vokset op i samme ende af byen, men kommer ellers fra vidt forskellige sociale lag og miljøer.

I weekenden har de været til en vild fest. En fest, der gør, at intet mere kan blive helt det samme. Hver af de syv unge fortæller sin version af festen og de hændelser, der ligger op til. Dvs. tidligere fester, drillerierne i skolen, de ulykkelige forelskelser, problemerne på hjemmefronten og meget mere.

Mellem novellerne er der faktisk stof samt interviews med forskellige personer, der på den ene eller den anden måde har eller har haft alkohol inde på livet.

1

Dina

»For helvede,« tænker Dina. »Hvordan kan det være, at jeg er sådan?« Hun har lige været i bad og står nu foran spejlet ude på det store badeværelse, ligesom hun plejer. Egentlig har hun travlt. Normalt ville hun på denne tid af morgenen styrte rundt for at vælge det rigtige tøj. I dag er det hele bare lidt anderledes. Det eneste, der er normalt, er morens nye kæreste Eriks utålmodige banken på badeværelsesdøren. »Dina, skynd dig nu lidt! Din mor og jeg skal på arbejde. Kom nu!« Hun ignorerer det og svarer ikke.

Dina begynder at lægge den seje makeup, der får hende til at minde lidt om Britney Spears. Hun ser sig selv dybt i øjnene. Ansigtet i spejlet fælder en tåre. Dina mærker det salte vand løbe ned ad sin kind og ser makeuppen blive ødelagt. »Op i røven med det!« tænker hun. Hun åbner for vandhanen, finder makeupfjernereren frem og begynder at vaske det hele af. I dag går hun i skole uden makeup. De andre vil sikkert få et chok, men nu er det altså på tide at ændre sig. Hvis det da ikke er for sent. Nu er slut med at være den seje pige.

Det var jo ikke for at være ond ved Mette, hun gjorde det. I fredags havde hun bare sådan lyst til, at der skulle ske noget. Jesper og nogle af de andre drenge fra niende havde spurgt, om de ikke kunne holde fest hjemme hos hende. Hun var vist kommet til at sige, at det kunne de selvfølgelig godt, men så var hun kommet i tanke om sidste gang, hun holdt fest. Hun havde endelig sagt ja til at gå i seng med Jesper, og under festen var de gået ind i hendes mors soveværelse. Jesper var meget fuld, og pludselig skete det: han brækkede sig ud over hele sengen. De kunne ikke nå at vaske sengetøjet og rulle madrassen, inden hendes mor og Erik kom hjem. Der var ikke andet for end at indrømme. Hold kæft, hvor blev hendes mor tosset.

I torsdags, da de klædte om efter idræt, hørte hun Mette fortælle, at hendes forældre skulle på en weekendtur til London. Mette og Dina havde godt nok aldrig været de bedste veninder, men de havde mange fælles venner, og der kunne jo ikke ske noget ved at spørge, om de ikke skulle holde en fest sammen. Så kunne de invitere alle de lækre drenge. Mette vidste ikke rigtig, om hun syntes, det var en god idé, men så fortalte Dina, at hun havde overhørt en samtale mellem Andreas og nogle af de andre drenge. De var alle sammen helt vilde med Mette. Mette blev rød i hovedet og lovede at tænke over det med festen til dagen efter.

Den næste dag var rygtet allerede begyndt at sprede sig. Alle snakkede om Mettes fest. Dina havde det lidt skidt med det, for det var jo

MODELFOTO

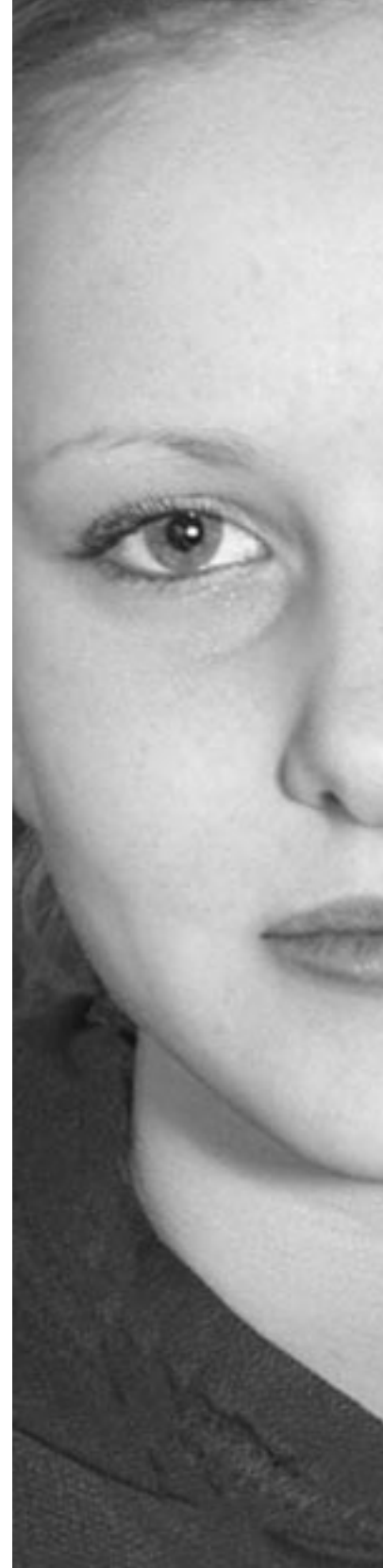
egentlig hende, der var kommet til at fortælle det til Jesper, inden Mette havde sagt ja. Jesper havde lovet ikke at sige det til nogen, før Mette havde sagt ja. Men dét havde han åbenbart glemt alt om.

I spisefrikvarteret kom Mette hen til Dina. Hun var meget nervøs, for hun havde aldrig før prøvet at holde fest. Mette havde hørt om flere fester, hvor alle var blevet fulde, og der var blevet smadret en masse ting. Hun havde aldrig selv været med til en rigtig fest. Dina tog hende med ud på toilettet. Mette græd lidt, fordi hun var bange for at blive endnu mere upopulær, hvis hun sagde nej til at holde festen. Dina trøstede hende. Hun lovede Mette både at hjælpe med forberedelserne til festen og oprydningen dagen efter. Forberedelserne gik over al forventning. Hun tog hen til Mette omkring klokken fem, og så hyggede de sig, indtil de

andre kom. Faktisk fandt hun ud af, at Mette slet ikke var så kedelig, som hun havde gået og troet. Hun fik det lidt skidt over at have løjet om det med drengene. Der var jo ingen, der var forelsket i Mette eller syntes, hun var lækker. Alle drengene syntes, at Mette var kedelig. Det var i hvert fald hendes indtryk.

Dina kunne ikke forstå, hvor Jesper og hans venner blev af. Da de endelig kom, var festen allerede godt i gang. De spillede høj musik og dansede vildt, og de fleste var plørefulde. Jesper, Søren og Thomas satte sig i stuen og begyndte at lave drinks. De havde vodka og juice med, og de konkurrerede om, hvem der kunne drikke den stærkeste drink. Andreas og Dennis var også med. Dina syntes, at det var kedeligt, for hun havde glædet sig sådan til, at Jesper skulle komme. Hun havde faktisk tænkt på, om det skulle være i aften, de skulle gøre det for første gang. Men nu var det nærmest, som om hun var luft for ham. Han ville bare drikke sammen med de andre drenge.

Da Dina endelig fik hevet Jesper med ud at danse, var han så fuld, at han hele tiden dansede ind i de andre. Det hjalp ikke, da Søren, Thomas og Andreas også kom ud på dansegulvet for at trykke den af. De satte noget vild musik på, og så begyndte de at hoppe og springe rundt. Alle de andre gik væk fra dansegulvet, men Jesper og hans venner var bare ligeglade. Så skete det: Thomas stødte ind i reolen ved siden af stereoanlægget, så en fin vase faldt ned og gik i stykker. Mette blev meget forskrækket.

MODELFO

Hun vidste, at vasen havde været dyr, og at hun ville få den største skideballe, når hendes forældre kom hjem. Drengene kunne ikke forstå, at Mette blev så ked af det. De sagde, at den sikkert kunne limes, og det kunne de da sagtens klare, inden hendes forældre kom hjem. Mette styrtede ud på toilettet, og Dina syntes, at hun var nødt til at følge efter. Ude på toilettet begyndte Mette at græde helt vildt. Hun sagde, at nu var festen slut. Hun ville aldrig mere få lov til at gå til fest, og da slet ikke til selv at holde fest. Dina var skuffet over festen, men mest over Jesper. Det var, som om han ikke gad at være sammen med hende, og så havde han oven i købet danset to danse i træk med Lisa. Dina og Mette blev enige om at gå ud til de andre og sige, at de skulle gå hjem.

Da de kom ud fra toilettet, var der næsten ingen i stuen, men hovedøren stod åben. De gik ud i haven, hvor alle stod i en rundkreds omkring Thomas og Dennis. Dennis havde ellers siddet i sofaen og stirret tomt ud i luften efter at have bundet glasset med vodka. Nu stod han og råbte og skreg og skubbede til Thomas. Det var tydeligt, at Thomas var bange, selv om Dennis var

næsten et hoved mindre end ham, men Thomas prøvede alligevel at virke cool. Pludselig slog Dennis. Knytnæven ramte Thomas på kinden, og han faldt bagover og slog baghovedet ned i græsset. Dennis kastede sig over ham og blev ved med at slå. Jesper, Søren og Andreas sprang hurtigt på Dennis og fik ham ved fælles hjælp væk fra Thomas, som satte sig fortumlet op. Selv om de var tre, havde de svært ved at holde Dennis. Han var rød i hovedet af raseri, og hans øjne skød lyn. Så blev det for meget for Dina. Hun kan ikke huske, hvorfor hun gjorde det, men hun gik helt hen foran Dennis, og så stak hun ham en syngende lussing. Dennis blev helt stille. Han så nærmest bange på Dina, men hun var ikke færdig endnu: »Nu holder du fandeme, din lille mide! Hvorfor skal du altid ødelægge det hele?« Dina vendte sig om, gik gennem huset, fandt sin jakke og begyndte at gå hjem. Hun var rasende, fordi Dennis altid skulle slås.

Nu da hun står foran spejlet, kan hun egentlig godt forstå det. Han gør jo ingen fortræd, men alligevel er det altid ham, de andre drenge driller. Han får altid at vide, hvor lille og grim han er. Faktisk er han altid sød imod Dina, og hun ved da også, at han engang har været vild med hende. I fjerde klasse fik hun i hvert fald et kærestebrev af ham. Hun kunne desværre ikke lade være med at vise det til sine veninder, og der gik ikke lang tid, før han var til grin i hele klassen.

»Hvor er det egentlig synd for Dennis. Jeg vid-

ste jo ikke engang, hvad der var sket,« tænker Dina. Hun vidste, at Jesper ville være blevet sur, hvis hun havde holdt med Dennis. Sådan var Jesper. Han kom løbende efter hende, da hun var på vej hjem. Han sagde, at hun skulle blive lidt, men det var det sidste, Dina havde lyst til – og hun gad da slet ikke være sammen med ham, der nærmest ikke havde lagt mærke til, at hun var med til festen. Nu kunne det være nok. »Jesper, jeg gider dig ikke mere! Gå ind og vær sammen med Lisa. Det er jo det, du gerne vil. Jeg slår op!« Jesper vendte lige pludselig på en tallerken. Han holdt op med at være den hårde dreng og blev lige pludselig meget stille og rolig. Han spurgte, om Dina mente det. Hun sagde, at selvfølgelig gjorde hun det. Han greb fat i hendes arm, da hun ville gå videre. Han så hende dybt i øjnene. »Dina, du ved, jeg elsker dig. Jeg kan ikke leve uden dig.« Dina vidste godt, at han var fuld, men hun kunne alligevel ikke stå for tårerne i hans øjne. Det var underligt at se Jesper græde. Han fortalte, at han havde haft det svært den seneste tid, og at det ikke havde noget med hende at gøre. Hun sagde, at hvis han lovede at lade være med at være så hård hele tiden, ville hun gerne komme sammen med ham igen. Det lovede han.

Oprydningen dagen efter havde hun ikke hjulpet med. Hun var først vågnet op hjemme hos Jesper ved middagstid, og da hun kom hjem, fik hun stuearrest resten af weekenden, fordi hun ikke var kommet hjem klokken to som aftalt.

Hendes mor har været sådan en strigle, siden

hun fandt ud af, at Dina holdt fest. Dina synes, at det er underligt, at hendes mor er så striks. Hun går selv ud næsten hver weekend – eller gjorde. Det sker ikke så tit mere, nu da hun er blevet kærester med Erik, men han ryger sikkert snart ud ligesom alle de andre kærester, hun har haft. »Stuearrest, hvor pinligt! 14 år, og så får man stuearrest,« tænker Dina. Hun må finde på en anden undskyldning til Mette. Den med stuearresten holder i hvert fald ikke en meter.

Dina ser sit spejlbillede dybt i øjnene. Hun kniber øjnene sammen og prøver at se så ond ud som muligt. Hun bliver næsten helt bange. Hendes øjne virker iskolde. »Er jeg mon ond?« tænker hun. »Hvordan kunne jeg være så led over for Mette? Mon hun overhovedet vil tale med mig mere?« Dina sukker dybt. Det var jo virkelig ikke for at være led. Hun kan godt lide Mette, specielt efter at de hyggede sig sammen fredag eftermiddag. Det var også, fordi Jesper, Thomas og Søren kom forbi, at det gik så galt. De skal altid drikke sig så fulde, at de dårligt kan gå på benene. Når de er så fulde, er der ingen grænser for, hvad de kan lukke ud af pis om andre. De er fuldstændig ligeglade med, hvem de gør kede af det, bare de selv har det sjovt.

»Dina, så er det nu.« Erik er meget sur. »Jeg kommer nu,« råber Dina.

Jesper var lige så cool, som han plejede at være, da de vågnede dagen efter hjemme hos ham. Han sagde, at han ikke kunne huske, hvad der

var sket natten før. Det troede Dina ikke på. Hun havde også tit selv sagt, at hun ingenting kunne huske, når hun havde lavet noget pinligt i en brandert. Dina er glad for, at hun ikke gik i seng med ham, selv om hun er bange for, at han snart ikke vil vente længere. Han prøver næsten hver gang, de er alene. Tit har hun slet ikke lyst. Det er, som om det er den eneste grund til, at han vil være sammen med hende. »Jesper, Jesper, Jesper,« tænker Dina. »Nej, det skal ikke være med ham.«

Alkohol og sex

Når man har drukket, kan man opleve, at man får mere lyst til sex. Alkoholen kan medvirke til, at man smider hæmningerne og bliver mindre genert. Men alkoholen mindsker også ens kritiske sans. I en brandert kan man derfor lettere komme til at gå i seng med en, man ellers ikke ville have lyst til – eller måske glemmer man at bruge kondom.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

2

Danskernes druk

De danske unge drikker mere og mere. Det viser en undersøgelse, som Sundhedsstyrelsen har lavet. Men hvor meget drikker de unge egentlig, og er der grund til bekymring?

Den danske alkoholkultur er jævnlige til debat i medierne. Danskerne kan nemlig godt lide at få sig en øl eller et glas vin i ny og næ. »En enkelt øl skader ikke« og »Et glas vin om dagen er kun sundt« er nærmest blevet til talemåder. Og sandt nok, en enkelt øl eller et glas vin skader ikke, men ofte bliver det ikke bare ved en enkelt. Således drak hver dansker over 14 år i år 2000 i gennemsnit 11,6 liter ren alkohol om året. Det lyder måske ikke af meget, men prøv at omregne det i øl. Der er 15 ml alkohol i en øl, dvs. 0,015 liter. Regnestykket lyder:

$$\frac{11,6}{0,015} = 773 \text{ øl}$$

Det gennemsnitlige alkoholforbrug per dansker over 14 år svarer til 773 øl om året. Hvis du fx vejer 60 kg, vil du være påvirket i ca. to måneder om året, hvis du drikker som gennemsnittet.

Er alkohol sundt?

Ja, det er rigtigt. Mange undersøgelser har vist, at én øl eller ét glas vin om dagen er godt for helbredet, men det gælder kun, hvis det bliver ved 1-2 genstande. Drikker man ti bajere om dagen, får man den modsatte virkning. Så tager kroppen skade i løbet af kort tid.

De unges druk

I de seneste år har alkoholdebatten i Danmark ændret fokus. Før beskæftigede den sig hovedsageligt med de voksnes alkoholvaner, men nu er det de unges druk, der er i fokus.

Jævnligt offentliggøres en rapport, som endnu en gang fastslår, at de unge drikker helt vildt, og den samlede danske presse rydder forsiden.

Konklusionen af Sundhedsstyrelsens rapport om unges alkoholforbrug fra 1997 til 2001 er hel-

ler ikke til at tage fejl af: de unge fra 15 år og opefter drikker mere end nogensinde før. Ifølge undersøgelsen var alkoholforbruget blandt unge faldende i årene 1997-2000, men fra 2001 ses en kraftig stigning i antallet af unge, der har prøvet at være fulde.

Det går dårligt i skolen

Samtidig viser undersøgelsen, at den del af de unge, som drikker meget, også har problemer i skolen. De pjækker og har stort sygefravær. Man ved dog ikke, om det er de unges druk, som direkte er skyld i det store fravær, men fakta er, at jo mere de drikker, desto større sandsynlighed er der for, at de har stort fravær i skolen.

Vores mening om unge og alkohol:

» De unge er gode nok. De er dygtige, og de er flittige, men de drikker som et hul i jorden. Man frygter, at de ender som en flok drankere. Forældre burde sige stop, men det gør de jo ikke i dag. Det er lettere bare at lukke øjnene.

